

CONTACT
JAARGANG 67
DEC 2017
NR 4

contact

Driemaandelijks magazine van de stichting ESDA

- 02 Redactioneel Lekker in balans
- 03 Meditatie Balansen
- 04 Relaties Is Kerst een beproeving? Vredig aan het kerstdiner
- 06 Verdieping In het zadel blijven
- 08 Bijbels gezien Wijze vrouwen
- 10 Ongelooflijk! Unieke balans
- 12 Voedsel voor de geest Een knap staaltje bluf
- 14 Dialoog Balans vraagt om rentmeesterschap
- 16 Interview Eerst het hele verhaal
- 18 Groen! Een gebalanceerde weergave?
- 19 Tenslotte Geen houden meer aan
- 20 ESDA Contactgegevens

ba
b/ans

lekker in balans

LEKKER IN BALANS

Lydia
Lijkendijk

2

redactioneel

Poes heeft zo haar eigen rol in ons huishouden. Het uitvoeren van kattenkwaad staat in haar taakomschrijving en het moet gezegd: zij excelleert erin. Het liefst hangt zij ondersteboven aan stoelen en banken, ondertussen een nageltje uitslaand naar wie langsloopt. Multitasken is zeg maar echt haar ding. En als ze daarmee klaar is, raast ze graag door de kamer. In het wilde weg, gewoon omdat het kan, maar ook op commando achter een ledlampje aan. In de vorm van een vis zodat Poes daadwerkelijk op vissenjacht is. 'Instinct', noemt het kind dat, maar dat is onzin. De enige vis die Poes ooit ziet, komt uit een blikje en lijkt in de verste verte niet meer op vis. Het ruikt er wel naar, maar dat is een ander probleem.

mishanik_210/Shutterstock.com

Die vis is sowieso een probleem. Dat komt zo. Eens per jaar hijs ik Poes in een soort Maxi-Cosi voor katten en reis met haar naar het spreekuur voor kleine huisdieren. Ze moet een prikje hebben tegen kattenziekte en andere nargigheid en de dierenarts keert haar even binnenstebuiten om te kijken of alles nog op z'n plek zit. Er zat een beetje te veel op z'n plek dit keer, ondanks het light-voer en de ledlampyoga. Met haar mollige lijfje vloog Poes op de weegschaal door de bovengrens die nog acceptabel is voor een klein katje. 'Te dik', constateerde de witte jas humeurig. En hij begon een lezing over obesitas bij de kat. Hij adviseerde begeleid afvallen, vulde formulieren in, liet schema's zien over de vermindering van 20% lichaamsgewicht (over 1 kilo hebben we het), schoof een zak verantwoord voer over de toonbank en liet mij een bedrag aftikken met twee nullen. Poes keek hem blanco aan. Zij heeft vele fratsen maar slechts één

hersencel en gelukkig begreep ze niet wat hij zei, die zuurpruim. Ik begreep het wel en had zin om plaatsvervangend een nageltje naar hem uit te slaan of ondersteboven aan zijn broekspijp te gaan hangen. Onderweg naar huis vertelde ik aan Poes dat ze wel mollig is, maar ook erg lief. Dat was een verhaal waar ze zich in kon vinden, ze knorde instemmend vanuit de Maxi-Cosi. Sindsdien knort er nog iets en dat is haar maag. Waar 47 gram dieetvoer in mag per dag. 'Vult lekker hoor', zei de witte jas. Maar zelf eet 'ie het niet, dus zo lekker zal het niet zijn. Op de schaal van wereldproblematiek stelt het allemaal niet zoveel voor, maar op het leven van een klein katje heeft het nogal een effect. Van minus 1 kilo, is het plan. En als die eraf is, is Poes weer lekker in balans. Meer balans vindt u in deze **Contact**, we belichten het onderwerp van alle kanten. En ondertussen wens ik u, namens de hele redactie, een gelukkig nieuwjaar, vol balans.

colofon

Contact is een gratis uitgave van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten
ESDA-Instituut Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huis ter Heide
Tel: 030 - 6931509 | Email: esda@adventist.nl | Web: www.esda-online.nl
INGbank NL76 INGB 0000 0383 25 | Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18
ESDA België Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel | Tel: 02-5113680 | ING Bank BE47 3100 1698 4180
Verantwoordelijke uitgever België Jeroen Tuinstra, Gezellenstraat 12-1, 1030 Schaarbeek
Hoofredacteur Lydia Lijkendijk Redactiesecretaris Joanne Balk-Geerlings
Redactie Tom de Bruin, Jacob Engelgeer, Rudy Dingjan, Jeroen Tuinstra en Nelske Verbaas
Vaste medewerkers Aad Berger - docent tekenen, Reinder Bruinsma - emeritus predikant en schrijver,
Bert Nab - predikant, Marie Rahjaan - kunstsociologe en Glenn Ripassa - docent hbo
ISSN 2542-548X Beeldcredit Omslag: WAYHOME studio & Air Images/Shutterstock.com
Vormgeving Paul de Bruin - Limelight Design Studio Druk Van de Ridder - Nijkerk Oplage 3200 ex.

balansen

BALANSEN

Joanne Balk-Geerlings

Ik ben opgegroeid met de bakkunsten van mijn moeder. Maar goed ook, want op mijn verjaardag waren de bakkers altijd dicht. 'Sorry, we balansen', stond er dan op de winkelruit. Tegenwoordig is het juist heel hip om bij een 'thuisbakker' een zelfgemaakte taart voor je verjaardag te bestellen, die ook nog eens prachtig gedecoreerd is. Maar toen ik kind was, was zelf bakken de uitzondering.

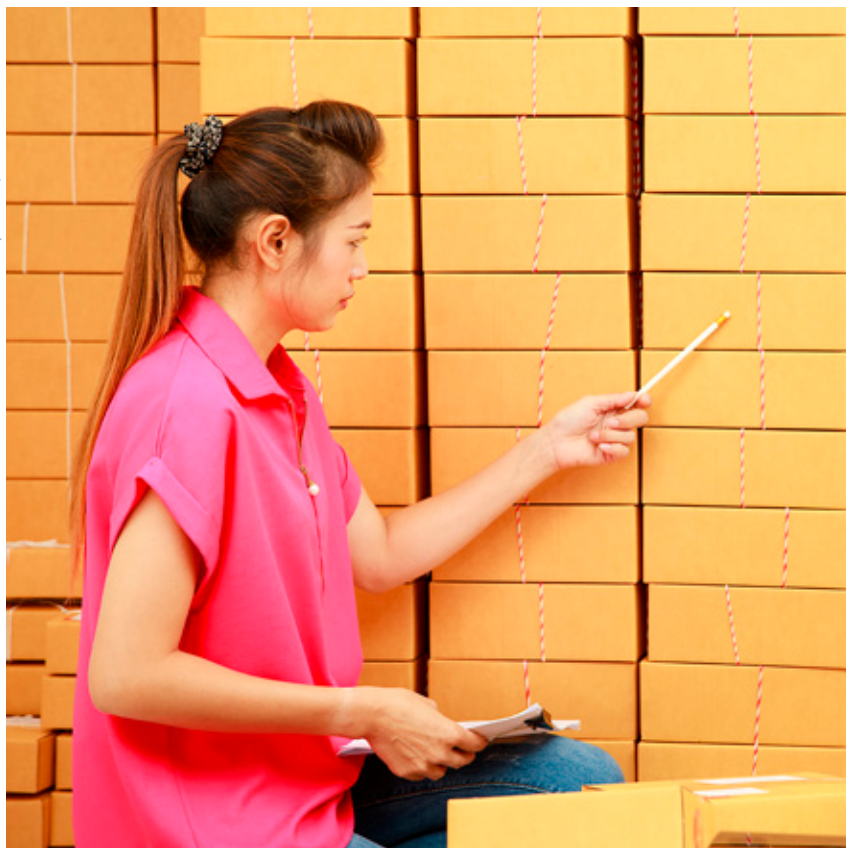
In mijn studententijd werkte ik op woensdagmiddagen in een kledingzaak. Het opruimen van de kleine winkel was altijd een hele uitdaging. Vooral in de balansweek. Je kon er dan geen kant uit. Juist omdat het een kleine zaak betrof die niet vastzat aan een grotere winkelketen, was de zaak zoveel mogelijk open. Niks 'Sorry, we balansen', maar gewoon balansen (en balanceren) tussen de verkoop door.

Terugkerend evenement

Het balansen (of inventariseren) is voor mij nog steeds een jaarlijks terugkerend evenement, ook bij Stichting ESDA doen we dat. Daar krijg ik gelukkig hulp bij van een trouwe vrijwilliger. Er wordt heel wat afgeteld om het overzicht weer goed in het vizier te hebben. Tijdens je leven schijn je af en toe ook de balans op te maken. Met allemaal vragen die niet persé aan een midlife-fase of *bucketlist* vastzitten.

➤ God wil uitbundig voor zijn kinderen zorgen

Sura Nualpradid/Shutterstock.com

Zegeningen

Onlangs kwam ik op social media een suggestie tegen voor de donkere dagen rond Kerst. Het idee is om een mooie pot-met-deksel uit te zoeken en daar het jaar rond wekelijks een papiertje in te doen met iets moois erop geschreven wat je die week hebt meegemaakt. Zo vul je een potje met zegeningen. Die papiertjes lees je dan volgend jaar met Kerst weer terug en zo krijg je een overzicht van alle goede en mooie dingen die er in het afgelopen jaar gebeurd zijn. Want dat schijnen we nogal eens te vergeten. Zegeningen overtreffen wonderen. Door zegeningen voel je je gedragen en gesteund. Dat is misschien wel een groter wonder dan wonderen zouden kunnen geven. Zegeningen ervaar je dagelijks. Wonderen misschien een enkele keer in je leven en misschien ook wel helemaal nooit. Daarom zijn zegeningen ook krachtiger dan wonderen. Gods volk maakte in de bijbelverhalen regelmatig wonderen mee, om die even later weer volkomen te vergeten. Gods zegeningen echter, willen ons een permanente geestelijke overvloed geven. God wil uitbundig voor zijn kinderen zorgen.

Gods belofte

'Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelsferen, in Christus, met talrijke geestelijke zegeningen heeft gezegend' (Efeziërs 1:3). Talrijke zegeningen. Dat is dus best veel. En als kind van God heb je rechtstreekse toegang tot al die zegeningen. Dat heeft God ons beloofd. En wat hij belooft, dat doet hij ook. Daar mogen wij iedere dag van genieten. Die beloften hoeven niet één keer per jaar geïnventariseerd te worden, ook al is zo'n zegeningenpotje-met-deksel best een keertje leuk om te doen.

3

meditatie

Is Kerst een beproeving?
VREDIG AAN HET KERSTDINER
Glenn Ripassa

vredig aan het kerstdiner

4

relaties

Het is koud buiten en binnen is het heerlijk warm. De tafel is prachtig gedekt met het mooiste servies en prachtige glazen. Het eten wordt al dampend in mooie schalen opgediend. De kerstboom is versierd in de kleuren goud en rood en onder de boom liggen verschillende ingepakte cadeautjes. De kaarsen branden op de tafel en verschillende kerstversieringen vrolijkken de kamer op. Het opvrolijken is nodig, want als je naar de mensen kijkt ... Ernstige gezichten, gespannen glimlachjes, de kinderen lopen op hun tenen en voelen aan dat ze niet te luide roepingen moeten zijn. Het is Kerst en zoals elk jaar weten zij: het móét gezellig zijn.

Voor verschillende families is Kerst een beproeving. Bij wie gaan we het vieren, waar waren we vorig jaar en wat wordt er dit jaar van ons verwacht? Hoe moet het kerstdiner eruit zien en wat moeten we aan? Waar moeten we over praten? Een aantal onderwerpen kan beter niet besproken worden omdat anders de vredige sfeer, die bij Kerst hoort, wordt verpest. Kortom: het lijkt soms een toneelspel waarin mensen hun best doen om 'elkaar voor de gek te houden'. Waarom?

Perfekte harmoniemodel is utopie

De mens is een sociaal wezen. Mensen leven samen en menselijk samenleven beweegt zich tussen overeenkomsten en verschillen. Familierelaties zijn altijd in enige mate conflictueus. Het perfecte harmoniemodel is een utopie. Families hebben veel gemeenschappelijke gewoonten en tradities, maar individuen kunnen een keuze maken om zich hier niet meer aan te houden. Het gevolg kan zijn dat dit niet wordt geaccepteerd door diverse familieleden, die dit duidelijk of juist meer subtiel

➤ Kerst moet je vieren met anderen

kenbaar maken als ze met elkaar aan tafel zitten, of onder de kerstboom. Een conflict kan dan snel ontstaan en als dit niet wordt uitgesproken, is de verwijdering een feit.

Bezig zijn met de ander

Conflicten zijn een natuurlijk onderdeel van onze samenleving. De Spaanse filosoof en schrijver Fernando Savater licht dit als volgt toe: 'Mensen wedijveren met elkaar en gaan confrontaties aan juist omdat ze hun leven met anderen willen delen. Per slot van rekening hebben we conflicten met elkaar om dezelfde reden waarom we elkaar helpen en met elkaar samenwerken: omdat we betrokken zijn op de ander, omdat onze relatie met hen ons bezighoudt, omdat de met hen gedeelde waarden, normen en ook strijdpunten ons bezighouden. Omdat datgene wat zij van ons nemen en aan ons geven voor ons belangrijk is, net zoals datgene wat ze van ons denken. In een samenleving móéten conflicten voorkomen, omdat de samenleving bestaat uit echte, verschillende mensen met allemaal hun eigen beweegredenen, doelen en passies.'

Mensen zijn van elkaar afhankelijk. De functie van een familie is elkaar veiligheid en bescherming bieden, en een plek waar een ieder tot ontplooiing kan komen op basis van onderlinge afhankelijkheid en gemeenschappelijke identiteit.

Rawpixel.com/Shutterstock.com

Het Familiediner

In het EO-televisieprogramma Het Familiediner komen families aan het woord die het altijd goed met elkaar hebben gehad, maar op een gegeven moment uit elkaar zijn gegroeid. Onbedoeld hebben familieleden elkaar beledigd. Zonder het van elkaar te weten hebben broers en zussen elkaar gekwetst. Pijnlijkheden worden naar boven gehaald door de programmamaker en de betrokken partijen wijzen naar elkaar. De schuld ligt altijd bij de ander. En zolang men naar de ander wijst en niet kijkt naar het eigen aandeel in het conflict is een oplossing niet voorhanden. De interviewer probeert door goede vragen te stellen de partijen even 'in de schoenen van de ander' te zetten. Even voelen wat de ander misschien heeft gevoeld bij de opmerkingen die jij opzettelijk of onbewust hebt gemaakt. Zo gauw een ieder kijkt naar zijn eigen aandeel in het conflict, is er een opening om weer nader tot elkaar te komen.

Het valt mij op dat de oorzaak van het conflict vaak niet te achterhalen is, vaak is het iets heel kleins. Wat het conflict steeds groter maakt, is dat mensen niet met elkaar spreken, dat zij niet naar elkaar luisteren en de ander steevast verkeerd beoordelen.

Het Kerstkind

Jezus is naar deze aarde gekomen om ons te laten zien hoe we met elkaar dienen te leven. Hij ging met alle mensen om en kwam geregeld mensen tegen die heel anders waren en dachten dan hij. Heel duidelijk en liefdevol wist hij anderen te vertellen wat beter was, wat respectvol was en hoe zij met elkaar om moesten gaan. Hij wist de mensen in hun waarde te laten. Hij liet zien hoe een dienende houding eruit ziet en wat het effect daarvan is.

Vredig kerstdiner

Veel mensen vinden het fijn om Kerst samen te vieren met anderen. Misschien kent u mensen die alleen zijn, nodig ze dan eens uit. Kerst is ook een mooie gelegenheid om de eerste stap te zetten om verbroken relaties te herstellen. Een tijd om een goede balans te vinden tussen wat u van de ander verwacht en wat u de ander geeft.

Bron

Jan Eberg, *Conflicten maken mensen*, Noordhoff Uitgevers, 2012

relaties

Andrey Armyagov/Shutterstock.com

➤ Balans is het antwoord op bijna alle theologische uitdagingen

IN HET ZADEL BLIJVEN
Tom de Bruin

in het zadel blijven

Als we praten over ‘in balans zijn’, moet ik altijd denken aan iets wat Maarten Luther zei. In één van zijn tafelgesprekken, zegt hij dat de wereld net een dronken landarbeider is. Als je hem van de ene kant met veel moeite op zijn paard zet, valt hij gewoon aan de andere kant eraf. Wat je ook doet, je kunt hem niet helpen. Nu had Luther hier een ingewikkelde theologische gedachte bij, maar ik moet gewoon erg lachen om het beeld van die arme landarbeider die steeds aan de andere kant van het paard valt.

Theologisch zijn we heel goed in van ons paard vallen, en vreemd genoeg gaan we steeds van het ene uiterste naar het andere. Dat zien we op allerlei vlakken, bijvoorbeeld als we kijken naar de eerste eeuwen van het christendom. Sommige christenen geloofden dat Jezus compleet goddelijk was. Zijn menselijk lichaam was niet meer dan een waanbeeld. We noemen dit ‘docetisme.’ Ze waren van hun paard afgevallen, want Jezus is immers niet alléén goddelijk, hij was ook mens.

Zaten ze met veel moeite weer in het zadel, dan vielen ze er meteen weer aan de andere kant af. Jezus, dachten ze, was niets meer dan een—weliswaar bijzonder—mens! God had hem geadopteerd, maar Jezus was nooit God geweest. Van het docetisme naar het adoptianisme. De landarbeider lag wéér in de modder, maar nu aan de andere kant. Uiteindelijk, met veel pijn en moeite, en na een heleboel vergaderingen, lukte het de mensen om in het zadel te blijven zitten: Jezus was zowel God als mens. De theolo-

gie was in balans. Totdat men weer wankelde en van het paard viel. Om iets anders: de heilige Geest, de wet, de wederkomst, het boek Openbaring, noem het maar op.

De wet of de genade

Een van de redenen dat christenen het vaakst van hun paard vallen, heeft te maken met de rol van de wet. Al jaren vallen mensen over de uitleg van de wet. Je hebt aan de ene kant mensen die vinden dat je je aan de wet moet houden, want je rechtvaardigheid is daarvan afhankelijk. Of, aan de andere kant, mensen die vinden dat de wet betekenisloos is en dat christenen er niets mee te maken hebben. Deze ‘dronken valpartij’ is niet nieuw, al in de tijd van Paulus worstelden

➤ Het antwoord op uw vragen vindt u nooit in de modder, het ligt altijd in het midden.

christenen met de wet. Paulus waarschuwt zijn kerk in Filippi tegen christenen die de wet te veel benadrukken. Hij noemt ze ‘honden’! (Filippenzen 3:2). Vrij harde taal, vindt u niet?

Deze harde woorden geven je een klein zetje. Als je dan elders leest: ‘Want Christus is het einde der wet, tot gerechtigheid voor een ieder, die gelooft’ (Romeinen 10:4, Statenvertaling), dan lig je al gauw in de modder. Je bent een antinominist, je gelooft niet in de wet. Je bent vrij om te doen wat je wilt, want God redt je toch. Ben je met veel moeite weer op je paard gestapt, dan is een val aan de andere kant weer nabij: het legalisme. Opeens redt God je niet vanwege zijn genade, maar als beloning voor het naleven van zijn wet.

De balans

Juiste theologie zit weer eens in het midden. Er moet een balans zijn tussen wettisme en absolute vrijheid. De wet is belangrijk en goed, maar niet en nooit bedoeld om genade te verdienen. Christus was nooit het einde van de wet, zoals het staat in de Statenvertaling, hij was het doel. ‘De wet vindt zijn doel in Christus, zodat iedereen die gelooft rechtvaardig zal worden verklaard’ (Romeinen 10:4, NBV). Een wet kan alleen veroordelen, nooit vrijmaken. Jezus, daarentegen, kan vrijmaken en rechtvaardigen. Nu zitten we op het paard. En er is balans: Jezus maakt ons vrij, ook van de wet. Tegelijkertijd spiegelt de wet ons juist en goed gedrag voor, wat belangrijk is en blijft.

Op het paard blijven

Als christenen samen blijken we flinke evenwichtsproblemen te hebben, maar persoonlijk hebben wij die problemen nog sterker. Veel individuen vallen vaak van één uiterste in het andere. Ze horen een theologische uitleg die een gevoelige snaar raakt, en vallen helemaal om, tot in de modder. En als ze met veel pijn en moeite weer op dat paard komen, dan vallen ze vaak weer aan de andere kant. Vandaag absolute vrijheid, morgen perfectionisme, gisteren was de heilige Geest niets meer dan Gods wil, volgende week was de Geest er vóór God er was. Opeens heeft iemand een YouTube-video gezien, en hij of zij ligt weer in de modder. Evenwichtsproblemen alom.

In het midden

Eigenlijk is balans het antwoord op bijna alle theologische uitdagingen. Jezus was niet helemaal God en niet helemaal mens, het antwoord ligt in het midden. De wet is niet betekenisloos, maar ook niet dé manier om in de hemel te komen, het antwoord ligt in het midden. De volgende keer dat u worstelt met theologie: blijf op uw paard en zoek balans. Het antwoord op uw vragen vindt u nooit in de modder, het ligt altijd in het midden.

fotos: Everett Collection/Shutterstock.com

WIJZE VROUWEN
Bert Nab

wijze vrouwen

Het leven van koning David ging lang niet altijd over rozen. Soms werkte hij zichzelf in de nesten, andere keren kreeg hij met vervelende invloeden van buitenaf te maken. In 2 Samuel 20 wordt ons verteld dat een zekere Seba zich tegen de koning keert. Heel Israël schaart zich achter Seba en komt in opstand tegen koning David. Alleen de mensen uit Juda blijven de koning trouw.

Seba is een enorme bedreiging voor het koningschap van David en er moet snel iets ondernomen worden. David stuurt Amasa eropuit om de mannen van Juda te verzamelen. Amasa blijft echter een beetje lang weg en David besluit om iemand anders op pad te sturen, Abisai. Hij gaat op weg en onderweg sluiten andere mensen zich bij hem aan, onder andere Joab de oud legerleider van David. Ze zetten vol in op de achtervolging van Seba omdat ze onderkennen dat hij een enorme bedreiging vormt, zelfs nog meer dan Absalom toen die in opstand kwam tegen zijn vader David.

Op de hielen

Onderweg halen ze Amasa in, die ook nog steeds onderweg is voor David. Joab doet alsof hij hem wil groeten, maar steekt hem onverwacht dood. Hij had nog een oude rekening te vereffenen. Zo ging dat in die tijd en helaas zien we dergelijke taferelen ook in onze tijd nog weleens in het nieuws. De groep strijders is onderweg flink gegroeid en ze zitten Seba op de hielen. Seba heeft zich echter in een naburige stad verschanst en de groep heetgebakerde mannen zal er niet voor terugdeinzen om de hele stad plat te branden als ze daarmee Seba te pakken kunnen krijgen.

➤ Laten we met elkaar de balans blijven zoeken

Gelukkig bevindt zich in de stad een aantal wijze vrouwen. Zij vragen Joab te spreken om te vragen wat er aan de hand is. Zodra duidelijk wordt dat het de mannen niet om de stad te doen is, maar om Seba, ontstaat er al snel een akkoord. De vrouwen zullen het hoofd van Seba over de stadsmuur gooien en daarmee is het probleem opgelost.

Besluiten vanuit rust

De wijsheid van deze vrouwen redt waarschijnlijk een hele stad. De manier waarop Seba geofferd wordt, moeten we maar plaatsnemen in de tijd van de geschiedenis waarin dergelijke oplossingen heel normaal waren. Wat we voor nu voor ogen moeten houden, is dat het nooit goed is om vanuit een positie van adrenaline en wraak actie te ondernemen. De vrouwen laten zien dat het goed is om eerst even de rust terug te vinden en vanuit die rust een besluit te nemen.

Balans zoeken

Ook in onze tijd kunnen we nog heel wat leren van verhalen zoals deze, ondanks de gruwelijke elementen die erin zitten. Vandaag de dag zien we helaas nog steeds wereldleiders die ervoor kiezen elkaar verbaal te lijf te gaan in plaats van de weg van de stille diplomatie te zoeken. Het internet biedt vele mensen een vrijbrief om anderen ongegeneerd te beledigen of semi-anoniem te pesten. Ook in de diverse kerken gaan mensen soms bijna vechtend over straat vanwege verschillende geloofsinzichten.

Laten we met elkaar de balans blijven zoeken, met respect voor elkaars overtuigingen en onder het motto 'leven en laten leven'. Misschien een goed voornemen voor 2018?

unieke balans

In de Verenigde Staten is het *The American Dream* om je door stevige inzet uit een achterstandssituatie op te werken tot een hoge maatschappelijke positie. Omgekeerd, van hoog naar laag, is eerder een nachtmerrie.

Ongegeneerd presenteren de evangeliën Jezus als een goddelijke persoon met een omgekeerde carrière. In zijn openingszinnen valt Johannes gelijk met Jezus' goddelijke oorsprong in huis:

'In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. ... Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader' (Johannes 1:1–3, 14).

Zo, die zit. 'Het Woord', Jezus, de hoofdpersoon van het evangelie van Johannes, was er al voordat er iets bestond. Al het geschapene ontstond door hem. We hebben het dus niet over een of andere ondergeschikte, maar over de woordvoerder van de schepping. Hij leverde zijn verheven positie in en werd mens.

➤ Twee unieke extremen in balans: Jezus' verheven goddelijke oorsprong en zijn diepst mogelijke vernedering

Jezus begon dus niet pas te bestaan bij zijn geboorte, of ongeveer negen maanden daarvoor. Als enige persoon ooit had hij toen al een hele voorgeschiedenis achter zich. En wat voor een. Door de profeet Micha had God zeven eeuwen eerder al aangekondigd:

'Uit jou, Betlehem in Efrata, te klein om tot Juda's geslachten te behoren, uit jou komt iemand voort die voor mij over Israël zal heersen. Zijn oorsprong ligt in lang vervlogen tijden, in de dagen van weleer' (Micha 5:1).

Ik geef het eerlijk toe: dit gaat me boven mijn pet. Er wordt iemand geboren die al eeuwig geleefd heeft, zonder begin, aan God gelijk. God. Je kunt hem met niks en niemand vergelijken. Wie ruilt er nou zijn hemelse aanzien en wezen als schepper in voor de status en het gestel van een aards schepsel, te beginnen als embryo, om het in die staat op te nemen tegen de vorst van de duisternis? Uit de vele aankondigingen over Jezus hebben we daarnaast begrepen dat hij geboren zou worden om in die strijd met het kwaad op de meest afschuwelijke manier aan zijn eind te komen. Is dat geen waanzin? Later beschrijft Paulus de 'omgekeerde promotie' van Jezus zo:

'Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis' (Filippenzen 2:6–8).

Zo vinden we in Jezus twee extremen: zijn boven alles verheven oorsprong, die in zeven stappen werd omgebogen tot zijn diepst mogelijke vernedering. Deze zeven stappen waren:

1. de gestalte van God hebben;
2. zijn gelijkheid aan God niet vasthouden;
3. afstand doen van zijn gelijkheid aan God;
4. de gestalte van een slaaf aannemen;
5. gelijk worden aan de mens
6. zich als mens vernederen en
7. gehoorzamen tot de dood, de kruisdood.

Waanzin? Nee, dit is liefde met lef. Het is meer dan de moeite waard om kennis te maken met deze meest bijzondere persoon die het universum ooit gekend heeft, om te ontdekken wat zijn ondoenlijk leven ons brengt.

Dit is een bewerking van het hoofdstuk *Absoluut uniek* uit het boek *Ongelooflijk!* van Rudy Dingjan. Lees of download het via www.ongelooflijk.info of bestel het via esda@adventist.nl. Speciale aanbieding: géén verzendkosten tot 31 december 2017. Het boek kost € 12,95 en is een pakketje, omdat het niet door de brievenbus past.

EEN KNAP STAALTJE BLUF

Jeroen Tuinstra

een knap staaltje bluf

Salomo is nog maar net koning, pas getrouwd met de dochter van de Farao. In een droom mocht hij aan God vragen wat hij maar wilde en zoals een wijs man betaamt, vroeg hij om wijsheid. En nu staan twee prostituees voor hem hun zaak te bepleiten, een ware test van zijn wijsheid. De één claimt dat de ander hun baby's heeft omgewisseld, een dode voor een levende. Blijkbaar lijken de baby's nogal op elkaar zodat de één het pas ontdekt als ze beter kijkt bij het borstvoeden de volgende ochtend. De jonge koning moet besluiten wie van de kissebissende vrouwen gelijk heeft. Het levende kind wordt opgetild en Salomo dreigt het kind in tweeën te snijden, zodat alles weer in balans is. Een knap staaltje

Reinder Bruinsma

Kort gebed

Heer, u weet dat we uit onszelf vaak doorslaan naar één kant en ons geestelijk evenwicht verliezen. Geef ons de balans die we nodig hebben om koers te houden.

Amen

bluf, dat wonderwel blijkt te werken. De echte moeder geeft haar kind liever weg, zodat hij toch maar mag blijven leven. Het verschijnsel *paradoxe toewijzing* in het Nederlandse familierecht ligt in het verlengde hiervan; dit vindt plaats als de ouder bij wie het kind verblijft de omgang met de andere ouder dwarsboomt. De echte wijsheid van deze jonge koning spreekt niet zozeer uit dit oordeel, maar misschien meer nog uit het feit dat hij deze ruziënde prostituees serieus nam en hen hun gerechtigheid niet ontzegde.

- 1 Als u alles mocht vragen aan God, wat zou u dan vragen? Waar is uw grootste nood op dit moment in uw leven?
- 2 Hoe eerlijk gaat u om met mensen die zich aan de onderkant van de samenleving bevinden? Zou u deze twee prostituees ook serieus nemen?
- 3 Als u zich in de schoenen plaatst van de ene prostituee die gelijk krijgt, zou u ooit de andere prostituee kunnen vergeven? Heeft u in dat geval liever de kracht van wijsheid of van vergeving?

Bijbelgedeelte

Op een dag kwamen er twee vrouwen bij koning Salomo. Het waren hoeren. Ze gingen voor de koning staan. De ene vrouw zei: 'Koning, luister alstublieft. Deze vrouw en ik wonen in één huis. Ik heb pas een kind gekregen, een jongetje. Zij was erbij. Twee dagen later kreeg zij ook een kind, ook een jongetje. We waren alleen in huis, er waren verder geen andere mensen. Maar 's nachts is zij in haar slaap boven op haar kind gaan liggen. Daardoor is haar kind gestorven. Toen is zij midden in de nacht opgestaan en naar mij toe gegaan. Ik lag te slapen. Ze heeft toen mijn kind weggehaald en het bij haar in bed gelegd. Het dode kind legde ze bij mij neer. Toen ik 's ochtends wakker werd en mijn kind de borst wilde geven, zag ik dat het dood was. Maar toen ik nog eens goed keek, zag ik dat het niet mijn eigen kind was.' 'Dat is niet waar!' riep de andere vrouw. 'Het levende kind is van mij. Het dode kind is van jou!' De eerste vrouw zei: 'Nee, het dode kind is jouw zoon. Het levende kind is van mij!' Zo maakten ze ruzie bij de koning.

1 Koningen 3:16-22 (BGT)

Billion Photos/Shutterstock.com

Website

Voor het aanbod van onze gratis cursussen verwijzen we u naar onze website www.esda-online.nl

Voorbede

Iedere maandagmiddag om 13.30 uur doen we voorbede voor wie ons daarom vragen. Uw gebedsverzoeken zien wij graag tegemoet op esda@adventist.nl

➤ Salomo dreigt het kind in tweeën te snijden, zodat alles weer in balans is.

NYS/Shutterstock.com

BALANS VRAAGT OM
RENTMEESTERSCHAP
Jacob Engelgeer

balkens vraagt om rentmeesterschap

De wereld is niet in balans. De een leeft in vrijheid, de ander in oorlog. De een heeft een thuis, de ander is op de vlucht. De een leeft in luxe, de ander in armoede. De een leeft in een relatief schone omgeving, de ander in vervuild industrieel gebied. De een heeft meer dan voldoende voedsel, de ander komt om van de honger. Er is een enorme behoefte naar meer balans in de wereld. Rentmeesterschap kan daarbij helpen.

Het begrip 'rentmeester' klinkt wellicht wat oubollig, maar het is een beroep dat nog altijd bestaat en oude papieren heeft. Vroeger bestuurdde een rentmeester een domein van een edelman, bisschop of abt. Hij inde de pachten van agrarische percelen en waakte over het vastgoed. Zo droeg hij als een goed beheerder zorg voor het bezit van de eigenaar en zorgde voor een goede balans. Tegenwoordig is een rentmeester een vastgoeddeskundige die panden beheert, en zakelijk vastgoed veilt en taxeert, vooral in landelijk gebied. Ook hij draagt zorg voor een goed evenwicht tussen bezit en de middelen waarmee deze zijn gefinancierd.

Belangrijke en verantwoorde-lijke taak

De rentmeesters van tegenwoordig zijn goed opgeleid. Wil je de opleiding tot rentmeester volgen, dan heb je een achtergrond nodig op minimaal hbo-niveau. De opleiding rust je immers toe voor een belangrijke en verantwoordelijke taak. Na de opleiding sluit je je aan bij de Nederlandse Vereniging van Rentmeesters (NVR), die strenge eisen hanteert om de kwaliteit en integriteit van de rentmeesters te waarborgen. Een rentmeester richt zich vooral op de lange termijn en is niet uit op snel winst behalen. Hij verbindt zich dan ook voor langere tijd aan een eigenaar die zijn onroerend goed door hem laat beheren. Overeenkomsten met het bijbels perspectief op de taken en competenties van een rentmeester zijn niet moeilijk aan te tonen.

Rentmeesterschap is het goed beheren van wat we van God in bruikleen hebben ontvangen

Bijbels gezien

Bijbels gezien zou je kunnen zeggen dat de mens als rentmeester geschapen is. De aarde en al wat daarin is, is immers van God (Psalm 24). Hij is de 'grootgrondbezitter'. En de mens kreeg vanaf het begin de opdracht mee om zijn aarde te bewerken en erover te waken (Genesis 2:15). Een mooie maar ook uitdagende opgave. Het zou een taak zijn met het oog op de lange termijn. En aangezien God de schepping in perfecte staat aan de mens heeft overgedragen (Genesis 1:31), is het een voorrecht zijn rentmeester te mogen zijn. Een betere eigenaar kun je je niet indenken. Bovendien heeft God ons voor deze taak bijzonder goed toegerust, we zijn immers geschapen naar zijn beeld (Genesis 1:27). Hij heeft ons met glans en glorie gekroond en het werk van zijn handen aan ons toevertrouwd (Psalm 8).

Verantwoordelijkheid

Dat we slechts ten dele zijn geslaagd in de uitvoering van Gods opdracht is geen nieuws. De aarde bewerken is ons over het algemeen wel gelukt, maar het bewaren gaat ons aanzienlijk minder goed af. Dit ontslaat ons echter niet van onze plicht. Onze verantwoordelijkheid is niet beëindigd, wij blijven immers ambassadeurs van Gods bezit zolang er leven is op aarde. Het vertrouwen dat God de mensheid heeft gegeven is daarmee ook niet komen te vervallen. Dat is prachtig aan onze Schepper. God vergeeft, verzoent zich met ons in Jezus Christus en haalt de verantwoordelijkheid niet bij ons weg. Reden genoeg voor dankbaarheid. Dan moeten we het rentmeesterschap natuurlijk wel serieus nemen. Nieuwe kansen krijgen is één, ernaar handelen is twee.

Rentmeesterschap en balans

Het woord 'rentmeesterschap' zelf komt als zodanig niet voor in de Bijbel, maar er zijn bijbelteksten genoeg waaruit we elementen kunnen halen om het te omschrijven (zie het boekje *Dialoog*). Rentmeesterschap is het goed beheren van wat we van God in bruikleen hebben ontvangen en waarover we rekenschap dienen af te leggen. Hierbij denken we aan tijd, mogelijkheden, talenten, middelen, geld en bezit. Dit alles zetten we in om Gods schepping te bewerken en te bewaren, en te bouwen aan zijn koninkrijk. Wij erkennen daarmee Gods eigendomsrecht en zijn zorg voor ons, een zorg die wij weerspiegelen. Dit houdt ook in dat we ons niet neerleggen bij de diverse vormen van disbalans. We dragen bij aan recht en gerechtigheid en aan een eerlijke verdeling van wat de aarde ons bij de gratie van God schenkt. Als goede rentmeesters streven we naar balans in de wereld waarin we leven.

DIALOOG

Het 1^e kwartaal van het boekje *Dialoog* in 2018 is gewijd aan het leven van een rentmeester. *Dialoog* is een halfjaarlijkse uitgave van de Adventkerk. Bestel *Dialoog* via www.servicecentrum-adventist.nl. Prijs inclusief verzendkosten € 18,00.

eerst het hele verhaal

16

interview

➤ ‘Mijn geloof geeft me balans’

De Oegandese jurist Daniel David Ntanda Nsereko is rechter bij het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. Afwegingen maken en balans zoeken horen bij zijn dagelijks werk. ‘Dit gerechtshof berecht mensen die de ergste misdaden hebben gepleegd tegen de internationale samenleving. Misdaden als genocide, humanitaire misdaden, oorlogsmisdaden en de misdaad van agressie.’

Daniel David Ntanda Nsereko is getrouwd met Helen en heeft vijf kinderen en vier kleinkinderen. Hij studeerde aan verschillende universiteiten, zowel in Afrika als in de Verenigde Staten en werkte als advocaat in Oeganda. Het grootste deel van zijn loopbaan werkte hij in de academische wereld, als professor in de rechten. Zijn huidige functie bekleedt hij sinds 2008. Nadat zijn mandaat voor het hof van beroep eindigde, herbenoemde de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties hem voor het Libanontribunaal, ook voor het hof van beroep.

Voorbeelden

Waarom het recht? ‘Ik wil me inzetten voor de samenleving waarvan ik deel uitmaak, spreken voor mensen die geen stem hebben. Ik wil hulp bieden aan mensen die niet weten wat hun rechten zijn of hoe ze hun rechten kunnen afdwingen.’

In zijn werk werd hij beïnvloed door de profeet Micha, Abraham Lincoln en Mahatma Gandhi. Nsereko: ‘Voorvechters van vrijheid en rechtvaardigheid.’ Ook literaire personages waren een inspiratiebron. ‘Ik bewonderde Sophocles’ Antigone, Jeanne d’Arc van Bernard Shaw en Portia van Shakespeare om hun welbespraaktheid en de manier waarop zij zonder angst rechtvaardigheid najoegen. Ik wilde net zo zijn als zij.’

Als christen wilde hij mensen helpen die dat zelf niet konden. ‘Het voelde goed om mensen die ten einde raad binnenkwamen opgewekt mijn advocatenkantoor te zien verlaten. Ik was altijd al onder de indruk van advocaten in mijn land en op andere plekken, voornamelijk om hun vermogen tot argumenteren en overtuigen.’

Meningen

Op de vraag wat zijn mening is over het beeld dat veel juristen recht kunnen praten wat krom is, volgt een genuanceerd antwoord. ‘Met welke maatstaf meten we als we het hebben over ‘krom’? Vaak beoordeelt een persoon een ander naar zijn eigen normen, of hij wordt beïnvloed door een geloofsovertuiging. Vergeet niet dat wat fout is

voor de een, niet noodzakelijkerwijs fout is voor een ander. Wees niet verbaasd als u erachter komt dat anderen uw standpunten bizar of fout vinden.

Uiteindelijk stelt de overtuiging dat uw overtuigingen correct zijn u in staat om uw standpunt te rechtvaardigen. Dat geldt ook voor juristen die dingen recht praten die in uw ogen krom zijn. Het zijn slechts meningen.’

Oordeel

Oordelen over een ander. Hoe doe je dat evenwichtig? ‘Rechters laten zich leiden door het besef dat beslissingen niet alleen eerlijk en correct moeten zijn, maar ook die schijn moeten hebben. Om dat te bereiken moet het proces dat we doorlopen onpartijdig en transparant zijn. Daarom moeten rechters

➤ ‘Wees niet verbaasd als u erachter komt dat anderen uw standpunten bizar of fout vinden’

voor zij aantreden een publieke eed afleggen dat ze te werk gaan zonder angst of ten voor- of nadele van de betrokkenen. Het lijkt op de waarschuwing die Mozes de rechters geeft in Deuteronomium 1: 17: ‘Oordeel zonder aanzien des persoons.’ Om aan de gestelde eisen te voldoen, moeten wij beslissingen nemen met een ‘open mind’. Een bevooroordeelde rechter, of een rechter die de schijn tegen heeft, moet zich terugtrekken. We moeten beide kanten van het verhaal gehoord hebben voordat we enig oordeel vellen. Alle partijen in de zaken die op ons pad komen, of de kwesties nu groot of klein zijn, moeten met hetzelfde respect behandeld worden. Tot slot baseren wij ons oordeel alleen op bewezen feiten en op basis van de wetten onder het tribunaal.’

Mooi en moeilijk

Elke baan heeft aspecten die moeilijker zijn dan andere. Wat vindt Nsereko mooi aan zijn werk, en wat vindt hij moeilijk?

‘Ik houd van mijn werk omdat het me de kans geeft de rechtsgang te dienen. Alle aspecten van rechtsgang zijn moeilijk, in de zin dat een rechter te maken heeft met de rechten van anderen. Een rechter moet daarom alles doen om fouten en onrechtvaardigheid te voorkomen.’ Er is, vertelt Nsereko desgevraagd, geen enkel conflict tussen zijn werk en zijn geloof of vertrouwen in God. ‘Het werk van een rechter en de rechtbanken vormen één van de drie pilaren van de overheid, en in de Bijbel staat dat de autoriteit van de overheid door God is ingesteld. Onze God is er één van rechtvaardigheid. Het is mijn geloof in God dat me in staat stelt mijn werk te doen.

Mijn geloof is belangrijk voor me: het geeft me balans, verzekert me dat er iemand is die boven alle aardse schepsels staat. Iemand op wie ik kan steunen. Hij geeft me wijsheid, richting en de kracht om mijn taken uit te oefenen. God is het kompas en roer van mijn leven. Ik ben het met Paulus eens in Handelingen 17:28 ‘Want in hem leven wij, bewegen wij en zijn wij ... Uit hem komen ook wij voort.’

Balans

Advies voor lezers die iets meer balans in hun leven zoeken heeft Nsereko wel. ‘We leven in een multiculturele, multi-ideologische en multireligieuze samenleving. Een samenleving die ons allemaal onderdak geeft. Tegelijkertijd hebben wij het recht om onze standpunten te delen en ernaar te handelen, zolang dat de rechten van anderen niet in de weg zit. Er is altijd een kans dat je mening niet klopt. Deze twee gedachten zouden ons tot gebalanceerde meningen en gewoonten moeten brengen. Het leert ons gematigd en tolerant te zijn, en extremisme en fundamentalisme te mijden.’

17

interview

een gebalanceerde weergave?

18

groen!

Afgelopen maand was ik met vakantie in Indonesië en zoals altijd nam ik een stapel boeken mee. Desondanks kan ik op vliegvelden moeilijk de drang weerstaan om nog een boek (of twee) aan te schaffen. Deze keer kocht ik op Cenkareng het boek van Deborah Lipstadt: *Denial. Holocaust History on Trial*. Een verfilming is momenteel te zien in de bioscoop.

Het boek is een getuigenverslag van het smaadproces dat tegen de schrijfster was aangespannen door David Irving. Lipstadt is docent in moderne joodse en holocauststudies en in een van haar publicaties schreef zij dat Irving 'één van de gevaarlijkste vertegenwoordigers is van holocaustontkenners'.

Hoor en wederhoor

Irving was van mening dat zij hem willens en wetens op professioneel gebied schade toebreacht en in wezen een lastercampagne tegen hem voerde. Hij wilde via een rechter Lipstadt ertoe dwingen om toe te geven dat het niet bewezen was dat de holocaust heeft plaatsgevonden. Want, zo redeneert hij, Hitler had geen weet van het systematisch vermoorden van joden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij stond erop dat hij gehoord werd.

Statistiekshoppen

Iedere wetenschapper en (onderzoeks)journalist is zich ervan bewust dat elk onderwerp of verhaal verschillende kanten heeft. Daarom spreekt men in de journalistiek van hoor en wederhoor, wat hopelijk zorgt voor een gebalanceerde weergave. Dat deze vlieger in de praktijk niet altijd opgaat wordt helder uitgebeeld in de afstudiefilm van Hannah Vischer. Zij maakte een video over het shoppen van statistieken: *A Piece of Truth*. Hierin stipt zij aan dat een standpunt vaak niet gebaseerd is op feiten, maar dat feiten vaak gebaseerd zijn op een standpunt. Een voorbeeld hiervan is de kop 'Onderzoek RTL Nieuws: Zwarte Piet moet zwart blijven'. Het onderzoek was gebaseerd op een peiling onder 520 personen. Dit kun je moeilijk een representatief deel van Nederland noemen.

Klimaatontkenners

Hoor en wederhoor is goed om in balans te blijven, maar de rechtszaak tegen Deborah Lipstadt is in feite een extreem voorbeeld van het afdwingen van een gebalanceerde weergave. Het staat buiten kijf dat de holocaust heeft plaatsgevonden. Hier is wederhoor echt onnodig. In zekere zin doen klimaatontkenners een beroep op dezelfde balans. Door het gebruik van subjectieve argumenten en drogredeneringen, zaaien zij twijfel over het bestaan van klimaatverandering en daarmee over het belang om bij te dragen aan een beter milieu. Wanneer 97% van de huidige klimaatwetenschappers het eens is, is het in mijn ogen niet relevant om te luisteren naar de overige 3% om een gebalanceerde mening te vormen.

➤ **Wederhoor is soms echt onnodig**

Ken Tannenbaum/Shutterstock.com

Rond veertig jaar geleden reed ik voor een huisbezoek door de langgestrekte dorpen Meeden en Westerlee naar Winschoten. Aan onze Peugeot 504 station gleed een vredig wit winterlandschap voorbij. In Westerlee maakte de hoofdweg een flauwe bocht naar links.

GEEN HOUDEN MEER AAN
Rudy Dingjan

geen houden meer aan

Ik corrigeerde een licht wegslijpen van de achterwielen, maar trok te sterk naar rechts. Een correctie naar links verliep ook al niet goed. Remmen hielp niet. Ik reed op een ijsbaan. Van winterbanden hadden we nog nooit gehoord. Gelukkig was er geen tegenligger, fietser of kindervagen in de buurt, want de zwenkingen werden steeds heftiger. Ik zwaaide beurtelings rechts en links zijwaarts vooruit. Er was geen houden meer aan. De vraag was niet of er een botsing zou volgen, maar hoe. Uiteindelijk stond er na een harde klap midden in de motorkap een onverschrokken boom.

Deze crash stond al vast vanaf de eerste lichte slip. Met mij aan het stuur verergerde alles alleen maar. Uitsluitend een doorgewinterde rallyrijder had de rit weer in balans kunnen brengen.

Zwalkende wereld

Na de schepping van onze wereld gaf God het bestuur aan Adam en Eva. 'Bevolk de aarde en breng haar onder je gezag', zei hij. De Bijbel zegt niet hoe lang zij de aarde in vrede bestuurd hebben. Maar de boel raakte volledig uit balans toen zij meer vertrouwen stelden in de slang dan in God. Wat ogenschijnlijk begon als een klein slippertje (wat maakte het eten van die boom nou uit?) mondde binnen no-time uit in een losgeslagen maatschappij. Dood en dorens deden hun intrede. Relaties verwerden via de schuld afschuiven tot

zo'n gewelddadige maatschappij, dat volgens mij de zondvloed nodig was om te voorkomen dat de mensheid vroegtijdig zou crashen. Maar ook daarna kwam de balans niet terug. Al snel stond de wereld weer bol van agressieve uitwassen. In de visioenen van Daniël 7 verbeelde God de opeenvolgende wereldmachten veelzeggend als bloeddorstige roofdieren (*zie onze nieuwe digitale cursus over Daniël op www.esda-instituut.nl*).

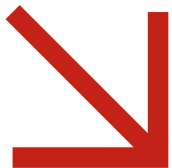
Reddingswerker

En juist te midden van dit tumult, waarin Rome het overgrote deel van de toenmalige wereldbevolking tiranniseerde en uitbuitte, kwam onze grote reddingswerker als baby ter wereld. Hij leefde toekomstbestendig, in een balans die nooit hoefde te crashen. Toch is de wereld alleen maar erger gaan zwalken. We hebben nu ook massavernietigingswapens, genetechnologie en klimaatproblemen. Futuristische boeken en films zien een gigantische crash aankomen. Hoezo reddingswerker?

Jezus' reddingsplan behelst geen brute of manipulatieve kracht om een crash af te wenden. Het gaat hem niet om de wereld, maar om haar bewoners, om u en mij. Hij dwingt geen ideale maatschappij af, maar biedt aan ons innerlijk te herscheppen tot wij personen zijn die passen in zijn nieuwe *crash proof*-toekomst. Mag hij dat ook bij u doen?

19

tenslotte

Asia Images Group/Shutterstock.com

‘Iedereen lacht
in dezelfde taal.’

- Auteur onbekend

Vooruitblik

Ook benieuwd naar geschreven taal?
Daar staat de volgende **Contact**
vol mee!

Contact

is een gratis uitgave van het
ESDA-instituut, onderdeel van
het Kerkgenootschap der
Zevende-dags Adventisten.

ESDA Nederland

Adres Amersfoortseweg 18,
3712 BC Huis ter Heide
Telefoon 030 - 6931509
INGbank NL76 INGB 0000 0383 25
Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18

E-mail esda@adventist.nl

Web www.esda-online.nl

ESDA België

Adres Ernest Allardstraat 11,
1000 Brussel
Telefoon 02-5113680
ING Bank BE47 3100 1698 4180

GRATIS Download
Contact Magazine

ESDA Instituut ONLINE
Bijbellessen Online

